

+ 25 augustus 2017

M21^e zondag, jaar A

Mt. 16,13–20

PAX

Veelgeliefden,

Wat gij zult binden op aarde zal ook in de hemel gebonden zijn, en wat gij zult ontbinden op aarde zal ook in de hemel ontbonden zijn. Deze woorden van Jezus aan Petrus klinken ons zo vertrouwd in de oren. Toch moeten we ons allereerst verbazen over zo'n ontzagwekkende uitspraak. Op Petrus, een mens, wordt de kerk gebouwd. Aan hem worden de sleutels van het Rijk der hemelen gegeven en wat hij bindt of ontbindt is ook in de hemel gebonden of ontbonden. Het menselijke gebeuren op aarde heeft directe invloed op het goddelijke in de hemel. Tot onze ontsteltenis wordt aan een aardse mens goddelijke macht gegeven. Dit is voor ons een al te groot geheim waardoor God de mens wel zeer ernstig neemt. Als iemand anders dan de goddelijke Zaligmaker dit gezegd zou hebben, zouden we hem uitgelachen hebben. Maar nu het Gods Zoon zelf is, kunnen we ons alleen maar verbazen over dit mysterie-volle samengaan van hemel en aarde, van God en mens, van boventijdse realiteit en binnentijdse geschiedenis.

Het goddelijke krijgt gestalte in het menselijke. Dat is het mysterie van Petrus; dat is het mysterie van de Kerk; ja, dat is het mysterie van elke christen. En het is gegrondvest in dat ongehoorde, alles overtreffende mysterie van de Menswording: dat in Jezus de godheid in zijn volheid woont. (Kol 2,9) God is mens geworden en in Christus komen de goddelijke en de menselijke natuur samen, onvermengd en ongescheiden. Dit binnentreden van God in de menselijke geschiedenis gaat verder, veel verder. In de sacramenten, vooral in de eucharistie duurt het samengaan van hemel en aarde voort: God is Brood geworden. Maar ook in de Kerk, het mystiek Lichaam van Christus, heeft Deze aanwezig willen blijven: *Ziet, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld.* (Mt. 28,20)

Hebben velen in onze tijd al moeite met de godheid van Christus, de Kerk is voor hen rechtstreeks een skandalum en de rots waarop de Kerk gebouwd wordt, is een steen des aanstoets geworden. Juist het al te menselijke in de Kerk kan ons afschrikken en ons doen vergeten dat God werkelijk aanwezig is en zelfs wil samenwerken met ons en door ons heen. Hier op aarde is de Kerk nog niet de triomferende Kerk die schittert door haar heiligheid. Hier op aarde bestaat ze uit kleine mensjes die weliswaar goedwillend zijn, maar ook zwak, zeer zwak en zo vaak ook ontrouw. Gelukkig maar dat de Kerk niet alleen uit heiligen bestaat, want anders was er geen plaats voor prutsertjes zoals wij, u en ik.

En daarin ligt het grote wonder, het mysterie: dat God in en door menselijke zwakheid heen zijn kracht wil tonen. Ja, zelfs de euvele moed heeft (en het vertrouwen), om de sleutels van het Rijk der hemelen en de macht om te binden en te ontbinden in handen van een mens te leggen. Die mens is allereerst Petrus. Maar die volmacht is doorgegeven. Allereerst aan de opvolgers van Petrus, maar daarnaast ook op een andere manier aan de opvolgers van alle apostelen. Dat wil

zeggen aan de paus op een unieke wijze maar ook aan de bisschoppen.

Om welke volmacht gaat het hier eigenlijk? De sleutelmacht die Petrus van Jezus ontvangt, heeft niet alleen betrekking op de disciplinaire macht om mensen al dan niet in de gemeenschap op te nemen of uit te sluiten. Jezus vertrouwde hem ook toe om te bepalen wat in het Koninkrijk der hemelen verboden of geoorloofd is volgens Gods rechtsorde. Het heeft betrekking op wat op aarde gebeurt en door God zal worden bekrachtigd in de hemel. Anders gezegd: het gaat hier om het charisma van de onfeilbaarheid in zake van geloof en zeden die Petrus en zijn opvolgers ontvangen hebben.

We hebben er moeite mee als iemand ons gaat voorschrijven wat goed of geoorloofd is en wat niet. Als de mens als mens spreekt, heeft hij niet het recht de ander de wet voor te schrijven. Maar Christus zelf heeft mensen aangesteld om namens Hem te spreken en daarom gelden zijn woorden: *Wie naar u luistert, luistert naar Mij; en wie u verstoet, verstoet Mij.* (Lk. 10,16)

Het speciale charisma van de paus is slechts het topje van een ijsberg, ook al is het tevens de sluitsteen en de garantie van de waarheid en de eenheid binnen de Kerk. De goddelijke macht om te binden en ontbinden komt ook op talloze andere wijzen in de Kerk naar voren. Overal waar de heilige Geest met zijn charisma's werkzaam is, is er sprake van een binden en ontbinden, van een binden aan God en een ontbinden van het kwaad door verlossing en vergeving, door losmaken en bevrijding. Elke christen is geroepen om voor zijn omgeving en voor zichzelf te binden en te ontbinden. Het kwaad en de zonde moeten wij ontbinden door vergeving en bevrijding, zodat ieder zich in vrijheid kan binden aan de heilige Geest. Als wij werkelijk God willen naderen, het hemelse op aarde willen ervaren, zullen wij ons moeten ontdoen van het kwaad of, in bijbelse taal uitgedrukt, onze sandalen moeten losmaken. Zo kreeg Mozes te horen bij zijn ontmoeting met God in het brandend braambos: *Trek uw sandalen uit want de plaats waar gij staat, is heilige grond.* (Ex. 3,5)

Werkelijk, laten wij ons ontdoen van het laag-bij-de-grondse, met beide benen op de grond staan en beseffen hoezeer in ons leven het goddelijke mag doordringen in het menselijke. Want de grond waarop wij staan, het aardse leven dat wij mogen leiden, is heilig.

Met sint Paulus in de tweede lezing roepen wij daarom uit: *O onpeilbare rijkdom van Gods wijsheid en kennis! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn beslissingen, hoe onnaspeurlijk zijn wegen! ... Uit Hem en door Hem en voor Hem zijn alle dingen. Hem zij de glorie in eeuwigheid! Amen.* (Rom. 11,33–36)